

Nro. 42.

A' FELS. CSASZÁR, ÉS AP. KIRALY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indált Bétsből Penteken Junius 2-ik napján 1812-ik
esztendőben.

Rénusi Szövetség.

Dresda Május' 26 dikán. A' Pruszsziai Ki-
rály ma délben ide érkezvén, a' Királyi kastély-
ba szállott-bé, a' hol a' jelenlévő koronás fe-
jek által fogadtatott. —

Az Austriai Császári Királyi Felségek kí-
vánt jó egészségben vannak, és minden nap ösz-
szegyülekeznek a' Frantzia Császári, 's Westphá-
liai és Szakszoniai Királyi Felségekkel 's fami-
liáikkal, együtt való ebédkezés 's az estvéli idő-
töltés végett.

Május 24 dikén a' városi theátromon *Concer-*
tet halgattak ő Felségek minnyájan. A' theá-
trom igen szépen meg vólt világosítva. A' gyü-
lekezeti igen fényes vólt. —

Május 25-dikén nem messze Dresda városától a *Moritzburgi* vidéken nagy vadászat tartott.

Frankófurtum (a' Ménus mellett) Május 21-dikén. Ide ma 24 igen különösen épült pénzeszekerek érkeztek meg, mellyeket ökrök vonnak. Néhány napok előtt fűzveszszókból font kasúszekerek mentek itt által, valami 150-nen. Olyszekerek is mentek itt által, a' mellyek golyóbistüzesítő rostélyokat visznek. Ismét sok ezer ökröt hajtottak ugyan itt által az ármádia után.

A' *Norinbergai* levelek szerént ezek a' fűzfa veszszókból font kasúszekerek azok, mellyekbe előlhátúl bélehet fogni a' marhát. Itt is 100 ilyen szekerek mentek által Május 24-dikén.

Warschawi Nagy Hertzegség.

Warschau városában már készen állott a' Királyi Kastély Napoleon Császárnak befogadására.

A' Szakszoniai seregek már által takarodtak *Lublin* városán. Ezek a' Warschawi Nagy Hertzegségnek éppen dél és napkelet közti szegletire gyűlekeznek. A' Warschawi seregek a' Hertzeg Ponia-towszky vezérlése alatt az 5-dik ármádiát teszik. A' már másszor is említett motsárhídadakat, mellyekre a' Lithvániai vidékeken nagy szükség leszen, Warschauba várták.

P r u s s z i a.

Berlin Május' 23-dikán. *Jóákim* Nápolyi Király e' hónap' 18-dikán reggeli 7 órakor, Báró *Dery* nevezet alatt, a' ki maga mind Generális Adjutáns, a' Király' kísérei között van, *Potsdám* felől jövéen ide érkezett, és a' *Hotel d' Russie* ne-

vú vendégfogadóba szállott-bé. Egy Ordinán-
 tzon kívül sem strázsát sem egyéb katonai pom-
 pázást vagy tisztelettételt el nem fogadott. A'
 Király után nem soká megérkeztek a' kísérői is,
 t. i. Adjutánsai és egyebek. Melly nagy sebes-
 séggel tette ezen útat, meg lehet ítélni innen,
 hogy Nápolyból Aprilis 28-dikán még katoná-
 mustratartás után indulván-meg, Május 6-dik
 napján Párisba 's 18-dikán jó reggel Berlinbe ér-
 kezett. Első nap az itt lévő Frantzia Követ
 Gróf *St. Marsan*, és a' Prusszus Status minister
 Báró Hardenberg jelentek-meg tiszteletére. Est-
 ve theátrumon vólt hasonlóképpen esmeretlenül
 (incognito); 19 dikben Királyi Gen. Májor Bor-
 stel által hívatalt vett a' Prusszus Királyhoz
 való menetelre, a' hová azután 8 lovas hintóban
 elvitettetvén, a' K. Hertzegekkel Hertzegaszszó-
 nyokkal és sok más fő személyekkel együtt ott
 ebédelt. A' Prusszus Király 8 1/2 órakor a'
 Korona örökös Hertzeggel együtt látogatására
 jött. Ezeknek tőlle való elmenetelek után a'
 Frantzia Követtel ismét theátrumba ment — az-
 után ennél vatsorálván, 11 órakor lefeküdt, 's
 1 órakor felkelvén, Küstrin felé tovább indúlt.

A' Napoleon Császár' kísérői 19 dikben *Brie-
 czen* felől Berlinbe érkezvén, 20-dikban *Posen*
 felé tovább idúltak. Majd minden nap takarod-
 nak Berlinen által a' külömbkülömb Frantzia vagy
 szövetséges Generálisok, 's egyéb nagy urak és
 ezeknek kísérőik, bagázsiájik 's egyebek.

Orosz Birodalom.

A' *Rigai* és *Dünamindei* erősségeeknek építé-
 sét tüzesen munkába vették az Oroszok. Ezt a'
 Párisi újság levelek írják.

A' Helvétziai *St. Galleni* újság, az úgy nevezett *Erzaehler* pedig e'képpen szól: Orosz Statustitoknok *Speranszky*, Nyschni-Novogorodba 's az ő Titoknokja *Magninszky*, Siebériába küldettettek számkivetésbe. — Az első feleségének és leányának megtiltatott a' Petersburban és Moskauban való lakás. *Beck* nevű tisztviselő a' Politziai Minister Canczelláriájánál, valami 40 személyekkel egyetemben, elfogattatott; ugyan ott *Gervais* úr, a' ki a' Német és Frantzia dolgokat folytatta, hivatalából elbocsáttatott.

Willna Apríl. 28 dikán. Az előre ideérkezett és a' magok Császárjokra itt várakozó Generális Adjutánsok, Aprilis 26-dikán egy jó Német mért-földnyire eleibe lovaglottak ő Cs. Felségének. Az ide való Zsidóság is a' város' kapuja előtt önnön muzsikásaival várván és tisztelvén ő Felségét, a' 'Sidószokás szerént kenyeret és sőt nyújtott-bé ő Felségének. Tegnap a' nemesség és egyéb fő előljárók audentziára bocsáttattak, némelyek közzülök olyan szerentséssek voltak, hogy a' Császárhoz ebédre hívatattak. Ma a' papság és polgarság' Követei bocsáttattak ő Felsége eleibe.

A' *Dniester* vize mellől *Mogilewből* azt a' ritkaságot írják, hogy ott most két olyan ember van életben, kiknek egyike 146, másika 126 esztendő. Az első még olyan jól bírja magát, hogy dolgozik is magának.

A' Duna mellyéki Orosz ármádiától tsak annyit írtak mostanság, hogy több Generálisok' helyibe, a' kik onnét a' Lengyel országi ármádiához rendeltettek, az Orosz birodalomból má-

sok küldetettek, és hogy ezen Orosz ármádia össze kezdett gyülekezni.

Frantzia Birodalom.

Ezen nagy birodalomnak külömbkülömb részeiről érkeztek levelek Párisba, a' felől, hogy a' mindenfelé uralkodó nagy szükségnek nem soká lejendő tökéletes elmúlásához nagy reménység van, minthogy a' gabona mindenütt igen bő arattással biztatja a' szántóvetőket.

A' *Florentziai* polgármester arról tudósította az ott kijövő újság által a' lakosokat, hogy ott Májusnak 20-dikától fogva Junius' 7-dikéig 11,027 Nápolyi katonák és 1518 lovak fogtak által takarodni, a' melly sereg a' Német országi nagy ármádiához folytatja útját.

Orvos Doktor *Gall* igen terhes nyavalyából gyógyúlt-fel Párisban. A' Párisiak most még sokkal inkább kapnak az ő tanításán, mint eleinten kaptak, és sokkal nagyobb számmal jelennek-meg halgatásán, mint eleinten. Már most még a' *Journal de l'Empir* nevű újság is, mely eleinten az ő leg tüzesebb ellenségei közzé tartozott, most igen meg van véle elégedve. Ez a' természet' fáradhatatlan bűvárja, a' maga barátjával Doktor *Spurzheim* úrral, a' ki egy a' mi időnkbeli nevezetes testbontzoló közzül, nagy szorgalmatossággal dolgozik azon nagy munkájának kiadásán, a' melly az erek systemájának, kiváltképpen pedig az agyvelőnek anatómiáját és Physiologiáját foglalja magában.

I l l i r i a.

A' *Triesti* tudósítások szerint, ott a' tengeren nagy számmal eveznek ide 's tova az *Anglus* hajók, és úgy látszik, hogy valami próbaté-

telre czéloznak. Leg alább a' kereskedést nagyon félelmessé tették ezen öblökben.

Spanyol Amerika,

Folytatása a' Gen. Miranda iparkodásainak, mellyeket ő az Amerikai Spanyol tartományoknak függetlenné való tétetődésekre nézve az újabb időkben elkövetett: —

Az északi Amerikai egyesült Státusoknál minden iparkodásai kívánsága szerént segítették Mirandának. Mennyiben avatta bellé magát az akkori Elölülő *Adams*, e' nem világos, de világos az, hogy *Smith* az *Adams* veje, Mirandával egy kézre dolgozott, és a' fiának is megengedte, hogy véle elútazzék; az is világos, hogy midőn a' Frantzia és Spanyol Követek az ő expedíziójokat megtudván azeránt *Jeffersonnál* a' Státustitoknál panaszolkodtak volna, ő, *Ogden* és *Smith* urakat sok másokkal együtt, a' kik a' Miranda expedízióját elősegítették, elfogatta és kérdőre vonatta, a' kik olyan nyilatkoztatást tettek az ítélő szék előtt, hogy az északi Amerikai Ország-lószék 's maga az Elölülő is az egész dolgot tudták; de hogy is eshetett volna különben, hogy Miranda egy 18 ágyús hadi hajót vásárolhasson, azt a' Ney - Jorki kikötőhelybe felkészítse, fegyvert és mindenféle munitziót szerezzen, 's hogy valamint Neu - Jorkban úgy Washingtonban is katonákat verbuálhasson, és sokaknak tisztí Diplomákat adhasson? —

Elég a' dologhoz, hogy Miranda így felkészülve, 1806-ban Februáriusban a' maga *Leander* nevű hajójával, mellyet Kapitány *Levis* kormányozott, Neu - Jorkból útnak indúlt. Vóltak még két más kis hajók véle. Utját Domingo szigetén

Jacmelhez vette. Itt is magához vette *Donohun* nevű barátját két kisdud hajókkal. Azonközben Karakkásból is érkező - meg azon öbölbe egy Spanyol hajó, és ők attól félvén, hogy ez őket elfogja árulni, ők ezt elfogni és magokhoz venni jónak találták: de nem érték el céljokat, minthogy a' Spanyol Kapitányt egy Baltimorei hajós a' maga védelmezése alá 's a' maga hajójára által vévén, ez a' Kapitány siettséggel vissza evezett Karakkásba, és ott a' Spanyol Kormányozót a' veszedelem felől jó idején tudósította, a' ki ehhez képest minden készületeket meg tette előre a' tartomány' védelmezésére. Miranda Mártzius 27-dikén evezett el, 28 Anglus és Amériki tisztekkel, leg feljebb 300 katonával, 's a' maga 5 hajóival az Amériki partok felé. Egy Perubéli Inkának (Fejedelemnek) zászlója volt nála. Az Amériki parthoz érkező, *Donohunt* négy emberrel *Okumare* mellé kitette, maga pedig a' többekkel Karakáshoz evezett.

Miranda meggyőződve volt a' felől, hogy csak tisztekre van szüksége, a' kik által az insurgenseket organizáltassa. Valóság ez is, hogy éppen ekkor, mikor Miranda ezen expeditziót Karakkás ellen tette, véle egyetértőleg dolgoztak két felől, a' már más alkalmatossággal megnevezett Amériki Oberster *Burr* és *Home Popham*. Az, t. i. *Burr*, Meksikót akarta megtámadni: *Popham* pedig azon iparkodott, hogy a' Spanyoloknak a' Plata vize mellett adjon dolgot. A' Miranda expeditziója e'szerént egy nagy plánumnak csak egy része volt: hanem az egész plánum jókor elárútatván, *Burr*, még minekelőtte tételését munkába vehette volna, elfogattatott, az

Anglusok expedíziója is füstbe ment a' Popham vezérlése alatt. Ilyenképpen a' Miranda expedíziója is semmivé tétetődött, 's ő maga még ekkor tsak egy gondolatlan szerentse kísértőnek látszott lenni. Alig közelített Karakkashoz, már készen állottak két Spanyol hajók fogadására, a' mellyek heves tsatázás után néki két kis hajóit, az ő zászlójával, írásaival, proklamátziójával, és 52 embereivel egyetemben elfogták; maga Miranda a' több hajókkal a' Buen-Ayre nevű szigethez futott-el. Ilyen környűlállások között az ő barátjai elhalgattak: *Donohun* pedig a' kísérőivel együtt elfogattatott. A' Miranda fejire 20,000 piasterek tétettek-ki, az ő 57 fogságra esett emberei megbüntettettek, t. i. *Donchun* és a' czimborássai megölettettek, a' többek gályára küldettettek. A' Miranda képit, zászlóját, és proklamátzióit a' hóhér égette-meg. De őtet ennyi szerentsétlenségek sem rettenthetvén-meg, 's hajóit a' nevezett szigetnél megigazíttatván, *Grenadához* evezett, a' hol, mint a' környűlállásokból kitettzik újabb biztatást vett az Anglusoktól. Innét a' *Lilly* nevű Anglus Korvette oltalma alatt Majus 29 dikén Barbadoshoz evezett, a' hol Anglus Admirális Kohkrane 50 Spanyol foglyokat adott által néki, oly véggel, hogy azokért a' maga szerentsétlen társait, mellyek Karakkásban fogságba estek vólt, tserélje vissza, oltalmúl 4 hajót is adván néki. Ilyen készűlettel Jun. 19-dikén *Trinidad* szigetéhez evezvén, itt nem tsak hogy új társakat keresett maga mellé, hanem, hogy ismét el ne árúitassék, azt is megnyerte az Anglusoktól, hogy ezek a' szigetmelől egy hajót is elevezni nem engedtek. Karak:

kásból pedig sok barátjai jöttek az alatt hozzá, a' kik azt erősítették, hogy ott több mint 15,000 emberek vólnának készen, hogy nékie segítségül légyenek, mihelyest megérkezik. —

Most már 10, többire Anglus hajókból és 1000 emberekből álló sereggel, és egy 20 ágyús Anglus Korvettével evezett-el Miranda, Jul. 24-dikén, Karrakkás felé. A' Koro-i kikötőhelybe Aug. 2-dikán érkeztek meg, a' honnét embereket szállítván-ki, Koro városát, egy 19 ágyús battriával egyetemben, minden nagy vesztes nélkül elfoglalták. Itt haladék nélkül proklamátziót és külömbkülömb rendeléseket adott-ki Miranda. A' dolog' kimenetele azonban nem olyan szerentséssen ütött-ki, mint a' kezdete mutatta, minthogy a' Spanyol Kormányozó, mikor Miranda 500 embernél többet még ki nem szállított vólt, 4000 emberrel Aug. 11-dikén a' Miranda marok seregire ütvén, ötöt 20 elesett és 5 megsebesedett embereinek elvesztése után ismét hajóra ülni kényszerítette.

Ezen második versbéli szerentsétlen expedi-tió után, elébb *Oruba* szigetéhez futott Miranda, innét a' hajókat Trinidadhoz küldvén, maga *Grenada* felé vette útját, de a' hova nem mert kiszállani, minthogy a' sok hitelezők az adós-ságért mindenütt lesették, hogy elfogassák. Ehez-képpes: Oktob. 22-dikén Barbados felé evezett-el, a' hol az Anglus Admirálissal tanácsot tartván ismét Trinidadba ment. Elébb itt sem akarták megszenvedni az Anglus kereskedők, attól tartván, hogy miatta az Amériikai Spanyol Kormányozók reájok megneheztelvén, nékik a' kereskedésben kárt fognának okozni: hanem az Anglus Kormá-

nyozó nem csak hogy a' maga védelme alá vette, hanem új reménységgel is táplálta őtet. Mindazonáltal mindezek mellett is sok ideig keserves megvettetést 's előbbeni tzimborássaitól való szemrehányásokat, és szegénységet kellett néki szenvedni, mind addig, míg végezetre 1807-ben Angliából ismét segedelmet, pénzt, Gen. Majori rangot, és hatalmas segedelemről való bizonyosátételt kapott. A' plánum a' volt, hogy Ánglus Generális *Tucker* magát Mirandával öszszetsatolván, az Anglusoknak Buenos-Ayres és Montevideó ellen való akkori próbtételekben együtt dolgozzanak: azonban ez a' plánum is füstbe ment; Angliának figyelmetességit egészszen az anya Spanyol Ország vonta magára, 's e' miatt Mirandának a' Spanyol Koloniák eránt régen főzött plánumai ismét nyúgodalomra mentek, 's ő maga az egész 1810 dik esztendőig tsaknem elenyészett a' világ' minden napi történetei között.

Az alatt azonközben, míg Miranda e'képpen halgatott, az általa felélesztett tűznek szikrája nem hogy egészszen kialudt volna, de még naponként jobban mérgesedett a' hamu alatt a' Spanyol koloniákban, mind addig, míg egyszer egészszen ismét lángot vetett, melyre a' Spanyol ország *Közönséges Junta* maga adott okot. A' dolog így történt: Minekutánna a' Spanyol trónusra új familia 's emeltetett a' *Sevillában* öszszegyülekezett Juuta alatt egy igen hatalmas insurrektzió támadott volna, ez a' Junta mindent elkövetett, hogy az Ámérikai koloniákat is bé vonhassa ezen insurrektzióba, a' melly czélját eleinten el is érte volt az által, hogy azt ígérte ezen koloniáknak, hogy a' Korteseket öszsze fogja

gyűjteni, 's ezen gyűlésre az Ámerikai koloniák is képviselőket küldhetnek. De nem soká egészen más hangon kezdett ez a' Junta beszélteni; a' koloniákba kemény helytartókat küldött, 's maga határozta-meg, hogy a' koloniákból kik jőjjenek mint képviselők a' Kortesbe. Az e'félék ismét felingerelték a' koloniákat, 's az alatt annak híre is megérkezett hozzájuk, hogy Ó-Spanyol országban az Insurgensek megverettettek, és hogy a' Junta Sevillából elkergettetvén, *Kadiks* mellé *Leon* szigetére futott által. Már most semmiféle tekintet nem tartóztatta többé a' Spanyol koloniákat az anya országgal való öszszekötésben. Aprilis 19-dikén 1810-ben *Venezuelának* fő városában *Karakkásban*, a' hol valami 34,000 emberek laknak, és a' hozzá tartozó tartományokban egyszerre kiütött a' revolúzio. *Emparan* a' fő Kormányozó sok más tisztviselő társaival együtt a' támadók által elfogattatott, és *Marakai*bóba küldetett, a' honnét hajókon *Kuba* és *Porto-Rico* felé tovább indíttatott. Csak a' *Korona* jövedelmei mellett szolgáló tiszteket hagyták meg a' támadók, azért, hogy számot vegyenek tőlök. A' nép magát szabadnak és függetlennek lenni kihirdettette, a' szomszéd tartományokat meghívta, hogy kövessék a' *Karakkás*' példáját, új Kormányozót választott, a' vámokat leszállította, némelly terhes adóknak nemeit előörölte, a' kereskedésnek szabad útat nyitott, és az eredeti lakos *Indus* népet az adózás alól feloldozta. Mind ezek leg kissebb erőszak és vérontás nélkül mentek véghez. *Goyara* még az nap, *Kumana* pedig, mely *Karakkás* után következő város, n.m. soká ennek nyomdokát követték. A' *Kuma-*

naí Kormányozót, hogy a' nép a' nagy gyűlölség miatt meg ne ölje, eleintén egy várba kellett eldugni, míg a' tengeren elszaladhatott onnét. Ezen városoknak példájokat követték sok más városok Kumana és Veneczele tartományokban *Margaritta* nevű szigettel egyetemben. Már csak Valenczia és Koro városaik és Marakaibó valának hátra, a' mellyek meghatározott módon megmaradtak az anya Spanyol Országhoz való hűségben, *Varinas* és *Spanyol Guiana* pedig még bizonytalanok voltak, hogy mit csináljanak.

Minthogy azonközben a' Kadikszi Juntának ezen tartományokhoz még nagy befolyása volt, 's az utóbb nevezett tartományokba a' fegyver és munitzió még szüntelen szaporított, mind ezek éreztették az új független Statusokkal azt, hogy nékiek hadi készületekre is szükségek van. Úgy látszik, hogy ez a' környülállás juttatta eszekbe azt, hogy az ő szabadságoknak és függetlenségeknék első gerjesztőjét Gen. Mirandát ismét felkeressék és hazájába vissza hívják. Ő ekkor a' maga első probatételeinek füstbemenetelén 's azokban való megtsalattatásán búslakodván, ismét Angliában keresett volt menedék helyet magának. Itt találtak reá a' Karakkasi követek: a' hol ő tehát az akkori Ministertől *Wellesleytől* 1810-ben Aug. 10-dikén, bútsút vévén, a' hazájába való induláshoz készítette magát. Ezen idő alatt *Perunak* gazdag városában *Quitóban* rettenetes vérontás történt Aug. 2-dikán. Azok a' lakosok itt, a' kik a' Buenos Ayresi revoluziónak előmozdítói voltak, valami 7 százan egy éjjel mind megölettettek. *Selvalegre* nevű Marquist is, a' kit *Humboldt* igen dítsér, hasonló sors ér-

vén, 's annak fija az ifjú *Selvalegre* Karakkásba futván által, ott a' Quitói gyilkos vérontást el hírlelte, melynek hallásán a' Karakkási nép még jobban felindulván, sok ott lévő Európai Spanyolokat, a' kik a' Kadikszai Juntának még barátjai maradtak vólt, fogságra tett, de egyéb eránt most sem bánt semmi egyéb keménységgel vélek. —

Miranda Januáriusban 1811-ben érkezett meg *Goyarába* az Amériikai partra, a' hol a' Komenánstól minden katonai tisztelettel, a' néptől pedig egész magánkívül való ragadtatással fogadtatott. A' fő emberek nagy számmal gyülekeztek hozzá, hogy hazájába Karakkásba visszakísérjék. Az ő arra felé való útazása tsupa győzedelmi pompa vólt. Egy drága szerszámos almásszürkén ülven, a' sok uraktól lóháton és sok ezer emberektől gyalog kísértetett. A' Karakkási Kormányozó a' városi előljáróktól lóháton és sok gyalogoktól kísértetvén, az ő tiszteletire köszöntésire eleibe jöttek. Így ment-bé Miranda Karakkásba, a' hol egyenesen az Országlószék' házába menvén, ott az öszszegyülekezve lévő Junta által tiszteltetett. Azután *Boltvar* nevű barátjának házához szállott-bé, a' ki mint Karakkási Követ sokáig lakván Londonban, ott Mirandával szüntelen való barátságban élt. —

A' világ tudja, hogy minden Respublikák, mindenek felett pedig az új Respublikák, igen félni szoktak a' megkülömböztetett talentumú emberektől. A' Miranda talentomai, ditsősségen való kapása, és az ő nagy próbatételekre való készsége mindenek előtt esmeretesek vóltak, nem tsuda tehát, hogy eleinten eránta is nagy tartóz-

kodást mutatott a' Karakkasi lakosok. Annyiban, hogy mimódon keljen az új Státust jól elintézni, annak társait szaporítani, a' fegyveres népet organizálni, tsakugyan az ő tanátslásait is meghalgatták. A' Kadikszii Junta azonközben mér ekkor sem szunnyadozott, hanem inkább azon iparkodott, hogy ott magának új pártfogókat szerezvén az új Respublikának alája áshasson. De rossz következése lett iparkodásának, minthogy Karakkásban több rendéli özszeesküvések kitúdódtak, 's nevezetesen 1811-ben Julius 6-dikán egy valóságos revoluziónak plánuma is megtaláltatott, melynek a' lett a' következése, hogy már most minden régi Spanyolok elkergettettek onnét, a' 12 főbb özszeesküdtek pedig megöletettek. E'képpen naponként erőssödvén az új Státus, *Venezuelai egyesült Státusok* nevezetét adta magának; 's egészen az Északi Amériikai egyesült Státusok országglása módja szerént organizálta magát; Karakkás városába közönséges Kongressust gyűjtött, és minden egyetértő Státusokat meghívott, hogy ezen Kongressusra képviselőket küldjenek, 's végezetre egy előlülőt és egy Státustitoknokot is tett magának. A' mostani előlülő *Christoval-de Mendóz*. Azután azt is meghatározta, hogy a' körülötte lévő, de még az anya Spanyol ország-hoz hűséges városokat és tartományokat, fegyver által elfoglalja. Leg előbb is az anya Spanyol országgal tartók' fő várossa *Valenczia* ellen küldött seregeket, mellyeknek Generális Mirandát nevezte fő vezérjékké.

Ekkor tehát ismét egy katonai új pályafutás' útja nyílt Miranda előtt. Julius 28-dikán 4000

emberekkel *Valencziának* kapui előtt megjelenvén, béizent, hogy adja fel magát. Kívánsága nemtelyesítetvén, két versbéli erőszakos próbát tett a' város ellen; de mind annyiszor visszaveretett, és sokat vesztett, de a' további próbatételről tsakugyan el nem ijesztetett. Számosabb sereggel jelenvén meg, a' város' ostromlásához Aug. 12-dikén ismét hozzá fogott, a' külső erősségeket el foglalta, 's Aug. 13-dikán reggel az ostromot oly hathatósan megújította, hogy a' város már 10 órakor kapitulációt ajánlott, 's ezen ajánlása el nem fogadtatván, magát feladta kegyelemre. A' győzedelmes' nyeresége ezen alkalmatossággal 5 hadi hajóból, 17 ágyúból, és sok egyéb készületekből állott. Miranda mindent elkövetett, hogy jóság és keménység által a' Valencziai lakosokat a' Veneczuelai Kongressus eránt való engedelmességre hajthassa, a' melly magaviselete által azt nyerte, hogy az új Státustól Aug. 18-dikán közönséges köszönő Dekretomot nyert.

Utolsó Jegyzések.

A' *Dresdából* érkezett leg újabb tudósításaink, mellyeket éppen most az újságnak nyomtatás alá való adása előtt vevénk, tsak ezeket a' nevezetesebbetske jegyzéseket foglalják magokban: —,

„*Dresda* Május 28-dikán. Mint hitelesen értesünkre esett, az *Austriai Császár és Császárné Ő Felségek* a' hólnapi napon ide fognak bennünket hagyni.

„A' *Morietzburgi vadászat* e' hónap 25-dikén egy órát tartott. A' férfiú renden lévő *Cs. Kir. Felségek* lóháton, az aszonyságok hintőkban vóltak jelen.

„A' múlt vasárnapon, e' hónap' 24-dikén a' theátrumon tartatott muzsikai időtöltés (concert) ritka fényességgel ment véghez. A' teátrum' belső részit a' szálával egyetemben mindenütt kama. rátskák vették körül, a' mellyek rendkívül való néző sokasággal vóltak tele. A' szála közepén a' Cs. K. Felségek számára vóltak székek hely. heztetve egy sorban. Az Austriai és Frantzia Császárné ő Felségek közbül, ennek jobba felől az Austriai Császár, amannak balja felől a' Frantzia Császár, ezek mellett jobra és balra a' Szakszoniai Király és Királyné, a' Westpháliai Királyné ő Felségek, 's a' Szakszoniai és egyéb itt lévő idegen K. Hertzegek és Hertzegaszszonyok ültek. A' szála egyéb üres helyeit a' külömb. külömb udvari Karok töltötték el.

H í r a d á s.

Ezen folyó 1812-dik esztendőben esendő No- vember Havának 15-dik napján Tek. Nemes Sza- bolts Vármegyében helyheztetett Berczeli neve- zetű helységben. Ugyantsak azon Helység ha- tárában lévő Szoda fábrikák licitatioval a' többet ígérőknek áréndába adattatnak; a' kiknek tehát azon fábrikákat kiárendálni kedvek vólna, ak- korra a' nevezett helységben jelenjenek - meg; de addig is, ha annak valóságos hasznát meg akarják tudni, azon lakos Földes Úr Tek. *Olasz Lajos* Úrral értekezhetnek. Ott a' szóda nem széksóból, mint másutt, hanem sós vízből, mely- nek igen nagy székes ereje vagyon, főződik; a' mostani áréndások száz üstre főznek, de a' ki akarja, két száz 's több üstsre is főzethet. Le- het tehát gondolni mi haszon lehet belőlle, an- nyival inkább mivel Bertzel a' tizza parton fek- szik, mely szerént a' fábrikához jutalmasan le- het fát hordatni a' tizzán.